285/2003 Z.z.
NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky
z 9. júla 2003

o vyšetrovaní čerstvého mäsa na trichinely

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods.1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. a na vykonanie § 3 ods. 2 a § 25 zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov nariaďuje:

§ 1
Predmet úpravy
(1) Týmto nariadením sa do právneho poriadku Slovenskej republiky transponuje smernica Rady uvedená v prílohe č. 1.

(2) Toto nariadenie sa vzťahuje na

a) vyšetrovanie čerstvého mäsa získaného z domácich ošípaných a konského mäsa, ktoré sa uvádza na trh 1) alebo ktoré pochádza z tretích krajín 2) a je určené na výmeny 3) s členskými štátmi, na trichinely (Trichinelle spiralis),
b) povoľovanie bitúnkov na vyšetrovanie trichinely,
c) povoľovanie prevádzkarní na vykonávanie ošetrenia čerstvého mäsa zmrazením, ktorým sa zabezpečuje neškodnosť trichinel, ktoré v ňom môžu byť prítomné, a postupy ošetrenia mäsa zmrazením.

§ 2
Vymedzenie pojmov
(1) Na účely tohto nariadenia sa rozumie

a) čerstvým mäsom čerstvé mäso z domácich ošípaných,
b) vyšetrením zisťovanie prítomnosti trichinel v čerstvom mäse alebo v konskom mäse.

(2) Na účely tohto nariadenia sa použijú aj pojmy uvedené v nariadení, 4) ktorým sa transponuje právny predpis Európskych spoločenstiev uvedený v prílohe č. 1 toho nariadenia.

§ 3
Požiadavky na vyšetrenie
(1) Čerstvé mäso alebo konské mäso, ktoré obsahuje kostrové svalstvo (priečne pruhované svalstvo), musí byť vyšetrené pod dozorom úradného veterinárneho lekára 5) a na jeho zodpovednosť, ak
a) sa uvádza na trh v Slovenskej republike alebo
b) pochádza z tretích krajín a je určené na uvádzanie na trh, alebo má byť uvoľnené na výmenu s členskými štátmi.

(2) Vyšetrenie podľa odseku 1 sa musí vykonávať jednou z metód uvedených v prílohe č. 2, a to z celého tela 6) alebo ak ide o dovoz a nie je k dispozícii celé telo, z každej polovice tela, štvrte alebo kusa mäsa, ktoré má byť dovezené z tretej krajiny.

(3) Vyšetrenie podľa odseku 1 sa musí vykonávať na bitúnku

a) schválenom alebo povolenom príslušným orgánom veterinárnej správy, 7) ak ide o mäso pochádzajúce zo Slovenskej republiky, a oprávnenom 8) vykonávať toto vyšetrenie (§ 5),
b) schválenom v exportujúcej tretej krajine v súlade s osobitným predpisom 9) a oprávnenom vykonávať toto vyšetrenie (§ 5).

(4) Vyšetrenie podľa odseku 1 sa musí vykonať pred označením mäsa zdravotnou značkou podľa osobitných predpisov. 10)

(5) Ak nemožno vykonať vyšetrenie v exportujúcej krajine, môže Slovenská republika, do ktorej je čerstvé mäso alebo konské mäso určené, povoliť jeho dovoz, ak sa vyšetrenie vykoná na území Slovenskej republiky v čase zdravotnej inšpekcie podľa osobitného predpisu 11) na hraničnej inšpekčnej stanici uvedenej v osobitnom predpise. 12)

(6) Ak je výsledok vyšetrenia negatívny, čerstvé mäso alebo konské mäso sa ihneď po vyšetrení označí podľa prílohy č. 3. Ak sa mäso pečiatkuje atramentovou farbou, musí sa použiť farbivo, ktoré vyhovuje požiadavkám uvedeným v osobitnom predpise. 13)

§ 4
Ošetrenie mäsa zmrazovaním
(1) Ak je čerstvé mäso alebo konské mäso určené na dovoz do Slovenskej republiky alebo na uvádzanie na trh v Slovenskej republike, môže príslušný orgán veterinárnej správy 14) povoliť výnimku z povinného vyšetrovania podľa § 3, ak je toto mäso zmrazované podľa požiadaviek uvedených v prílohách č. 4 a 5.

(2) Ošetrenie uvedené v odseku 1 sa musí vykonávať v prevádzkarni umiestnenej v exportujúcej krajine uvedenej v § 5 ods. 2. Zmrazovanie v exportujúcej tretej krajine podlieha certifikácii úradným veterinárnym lekárom na zdravotnom certifikáte uvedenom v osobitnom predpise. 15)

(3) Ak sa ošetrenie nevykonalo v exportujúcej tretej krajine, musí sa vykonať na hraničnej inšpekčnej stanici uvedenej v § 3 ods. 5. Zmrazovanie čerstvého mäsa pochádzajúceho zo Slovenskej republiky a určeného na uvádzanie na trh sa môže vykonávať len v osobitne na to schválených prevádzkarniach. 16) Zmrazovanie na území Slovenskej republiky podlieha certifikácii vykonanej úradným veterinárnym lekárom; vzory certifikátov, ktoré musia sprevádzať čerstvé mäso a konské mäso, sú uvedené v osobitnom predpise. 17)

§ 5
Povoľovanie prevádzkarní na vykonávanie vyšetrenia,
delenia alebo vykosťovania vyšetreného mäsa
a ošetrenia mäsa zmrazovaním
(1) O povolení bitúnku umiestneného v tretej krajine na vykonávanie vyšetrovania a rozrábkarne umiestnenej v tretej krajine na rozrábanie alebo vykosťovanie mäsa, ktoré bolo takto vyšetrené, alebo o povolení prevádzkarne umiestnenej v tretej krajine na vykonávanie ošetrenia zmrazovaním rozhodujú orgány Európskej únie.

(2) Pri dovoze čerstvého mäsa alebo konského mäsa na územie Slovenskej republiky sa akceptujú zoznamy povolených prevádzkarní, ktoré sú zverejňované v Európskej únii a ktoré zodpovedajú požiadavkám podľa osobitného predpisu. 18) Pri povoľovaní prevádzkarne sa zohľadňujú záruky, ktoré prevádzkareň poskytuje v súlade s týmto nariadením; ak ide o bitúnky, musia mať

a) miestnosti a prístroje potrebné na vyšetrenie,
b) kvalifikovaných zamestnancov, ktorí sú zodpovední za vykonávanie vyšetrenia.

(3) Povolenie sa vydá bitúnku alebo rozrábkarni, ak príslušný orgán veterinárnej správy alebo príslušný orgán tretej krajiny úradne uznal, že spĺňa podmienky ustanovené v § 6 a v prílohe č. 6; ak ide o bitúnok, ktorý má laboratórium, ak spĺňa podmienky uvedené v prílohe č. 6 časti A a spĺňa požiadavky podľa príloh č. 2 a 6. Povolenie na vykonávanie ošetrenia zmrazovaním sa vydá prevádzkarni, len ak príslušný orgán veterinárnej správy alebo príslušný orgán tretej krajiny úradne uzná, že prevádzkareň spĺňa podmienky uvedené v prílohe č. 6.

(4) Na zoznamoch podľa osobitných predpisov 19) sa popri názvoch prevádzkarní uvedie v osobitnej poznámke, že im bolo vydané povolenie podľa odsekov 1 a 2.

§ 6
Požiadavky na prevádzkarne
(1) Na bitúnkoch, ktorým bolo vydané povolenie podľa § 5, sa musia ošípané, ktorých mäso je určené na trh v Slovenskej republike, zabíjať v miestnostiach oddelených od miestností, kde sa zabíjajú ošípané, ktorých mäso nie je určené na trh v Slovenskej republike, alebo ak takéto miestnosti nie sú k dispozícii, musia sa ošípané, ktorých mäso nie je určené na trh v Slovenskej republike, zabíjať časovo oddelene, ak sa mäso týchto ošípaných nevyšetruje rovnakým postupom.

(2) Delenie a vykosťovanie mäsa, ktoré bolo vyšetrené s negatívnymi výsledkami a je určené na uvádzanie na trh v Slovenskej republike, sa musí vykonávať v rozrábkarniach v súlade s § 5. V týchto rozrábkarniach sa musí rozrábanie alebo vykosťovanie tohto mäsa vykonávať v miestnostiach oddelených od miestností, kde sa rozrába alebo vykosťuje mäso, ktoré nie je určené na trh v Slovenskej republike, alebo ak takéto miestnosti nie sú k dispozícii, musí sa delenie alebo vykosťovanie mäsa, ktoré nie je určené na trh v Slovenskej republike, vykonávať časovo oddelene, ak sa toto mäso nevyšetruje rovnakým postupom.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa vzťahujú aj na postup uvádzania na trh v Európskej únii.

§ 7
Inšpekcie
Inšpekciami vykonávanými v tretích krajinách podľa osobitného predpisu 20) a inšpekciami vykonávanými v Slovenskej republike podľa osobitného predpisu 21) sa overuje, či sú dodržané požiadavky tohto nariadenia.

§ 8
Hraničné inšpekčné stanice
(1) Príslušný orgán veterinárnej správy 22) vedie a oznamuje Európskej komisii zoznam hraničných inšpekčných staníc 23) na území Slovenskej republiky, na ktorých sa môže vykonávať

a) vyšetrenie,
b) zmrazovanie podľa § 4.

(2) Hraničná inšpekčná stanica podľa odseku 1 musí byť vybavená tak, aby mohla vykonávať zverenú činnosť.

§ 9
Splnomocňovacie ustanovenie
Podrobnosti o vyšetrovaní trichinel, označovaní, zmrazovaní mäsa a o podmienkach schvaľovania laboratórií na vyšetrovanie trichinel môže ustanoviť všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky.

§ 10
Účinnosť
Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2003 s výnimkou ustanovení § 5 a § 6 ods. 3, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) § 2 písm. c) zákona č. 488/2002 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov.
2) § 2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.
3) § 2 písm. d) zákona č. 488/2002 Z. z.
4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z. o zdravotných problémoch a problémoch veterinárnej inšpekcie pri dovoze hovädzieho
dobytka, oviec, kôz, ošípaných, čerstvého mäsa alebo mäsových výrobkov z tretích krajín.
5) § 10 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.
6) § 2 písm. d) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní
čerstvého mäsa na trh.
7) § 6 ods. 2 písm. j) bod prvý a § 8 ods. 2 písm. j) zákona č. 488/2002 Z. z.
8) § 37 ods.1 a 2 zákona č. 488/2002 Z. z.
9) § 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
10) § 16 ods. 2 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
Príloha č. 1 časť K nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.
11) § 25 ods. 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
12) § 28 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
13) Príloha č. 2 časť K bod 9 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.
14) § 4 ods. 3 zákona č. 488/2002 Z. z.
15) § 23 ods. 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
16) § 37 ods. 1 zákona č. 488/2002 Z. z.
17) § 26 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
18) § 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
19) § 4 ods. 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
§ 6 ods.2 písm. m) zákona č. 488/2002 Z. z.
20) § 5 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 284/2003 Z. z.
21) § 6 ods. 2 písm. h) a § 8 ods.2 písm. b) zákona č. 488/2002 Z. z.
22) § 6 ods. 2 písm. m) zákona č. 488/2002 Z. z.
23) § 33 ods. 2 zákona č. 488/2002 Z. z.

Príloha č. 1 k nariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
ZOZNAM TRANSPONOVANÝCH PRÁVNYCH PREDPISOV
Smernica Rady 77/96/EHS z 21. decembra 1976 o vyšetrovaní na trichinely (Trichinella spiralis) pri dovozoch čerstvého mäsa získaného z domácich ošípaných z tretích krajín (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 26, 31. 1. 1977, s. 67) v znení
smernice Rady 81/467/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 186, 8. 7. 1981, s. 20),
smernice Rady 83/91/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 59, 5. 3. 1983 s. 34),
smernice Komisie 84/319/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 167, 27. 6. 1984, s. 34),
nariadenia Rady č. 85/3768 (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 362, 31. 12. 1985, s. 8),
smernice Komisie 89/321/EHS (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 133, 17. 5. 1989, s. 33),
smernice Komisie 94/59/ES (Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 315, 8. 12. 1994, s.18).
Smernica Rady a jej zmeny sú preložené do slovenského jazyka; do úradného prekladu v slovenskom jazyku možno nahliadnuť v sídle Inštitútu pre aproximáciu práva Úradu vlády Slovenskej republiky, Námestie slobody 1/29, Bratislava.

Príloha č. 2 k nariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
METÓDY NA VYŠETRENIE TRICHINEL
I. Trichinoskopické vyšetrenie

1. Prístroje
1.1. trichinoskop s incandescentnou žiarovkou s 50-násobným a 80- až 100-násobným zväčšením,

1.2. tlakové sklíčko, ktoré sa skladá z dvoch sklenených platní jedna z nich je rozdelená na rovnaké polia,
1.3. malé zakrivené nožnice, malá pinzeta, nôž na krájanie vzoriek, malé očíslované kontajnery na oddelené uskladnenie vzoriek, kvapkadlová pipeta,
1.4. sklenená nádoba s kyselinou octovou a sklenená nádoba s roztokom hydroxidu draselného na vyjasnenie akýchkoľvek kalcifikácií alebo na zmäkčenie vysušeného mäsa.
2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat,1) odoberie sa najmenej jedna vzorka o veľkosti lieskového orecha z miesta prechodu do šľachovitej časti oboch bránicových pilierov,
2.2. ak je dostupný len jeden bránicový pilier, odoberie sa jedna vzorka o veľkosti dvoch lieskových orechov,
2.3. ak nie je dostupný ani jeden bráničný pilier, odoberú sa dve vzorky približne o veľkosti lieskového orecha z rebrovej časti bránice alebo zo sternálnej časti bránice, prípadne z jazyka čelustného (žuvacieho) svalu, alebo z brušných svalov; v prípade kusov mäsa sa odoberú z každého kusa tri vzorky kostrového svalstva, ktoré obsahujú málo tuku, podľa možnosti o veľkosti lieskového orecha, z rôznych miest, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.
3. Metóda
3.1. ak sú dostupné oba bránicové piliere, inšpektor pre trichinely musí z každej vzorky odobratej z celého tela zvieraťa odstrihnúť sedem kúskov o veľkosti ovsenej plevy tak, aby ich bolo spolu 14,
3.2. ak je dostupný iba jeden bránicový pilier, odoberie sa 14 kúskov z rôznych miest, podľa možnosti miesta prechodu do šľachovitej časti; tieto kúsky sa potom stlačia medzi dvoma sklenenými platňami tak, aby bolo možné cez preparát jasne čítať normálnu tlač,
3.3. ak sú vzorky vyšetrovaného mäsa suché a staré, musia sa pred stlačením zmäkčiť v zmesi, ktorá sa skladá z jedného dielu hydroxidu draselného a z dvoch dielov vody, po dobu 10 až 20 minút,
3.4. ak boli z celých tiel zvierat vzorky odobraté z rebrovej časti bránice alebo zo sternálnej časti bránice, zo svaloviny jazyka alebo zo žuvacieho svalu alebo z brušných svalov, potom sa odstrihne z každej vzorky 14 kúskov o veľkosti ovsenej plevy, t. j. spolu 28,
3.5. z každej vzorky odobratej z kusov mäsa musí inšpektor pre trichinely odstrihnúť štyri kúsky o veľkosti ovsenej plevy, čo je spolu 12 kúskov,
3.6. trichinoskopické vyšetrenie sa musí vykonať takým spôsobom, aby bol každý preparát pomaly a pozorne prehliadnutý,
3.7. ak trichinoskopické vyšetrenie odhalí podozrivú oblasť na preparáte, ktorej pôvod sa nemôže definitívne určiť dokonca ani najväčším zväčšením trichinoskopu, musia sa tieto preparáty prekontrolovať mikroskopom,
3.8. mikroskopické vyšetrenie sa musí vykonať takým spôsobom, aby bol každý preparát pomaly a pozorne prehliadnutý pri zväčšení 30- až 40-krát,
3.9. ak výsledok nie je určitý, musí vyšetrenie pokračovať na ďalšom počte vzoriek a sklíčkových preparátov; ak je potrebné, pomocou väčšieho zväčšenia, kým sa nezíska požadovaná informácia,
3.10. trichonoskopické vyšetrenie sa musí vykonávať najmenej tri minúty,
3.11. ak ide o náhradné vzorky, ktoré boli odobraté z rebrovej časti bránice alebo zo sternálnej časti bránice, zo svaloviny jazyka alebo zo žuvacieho svalu alebo z brušných svalov, sa musí trichinoskopické vyšetrenie vykonávať najmenej šesť minút.
3.12. minimálny čas stanovený na vyšetrenie nezahŕňa čas potrebný na odber vzorky a prípravu preparátov,
3.13. všeobecným pravidlom je, že pracovník, ktorý vyšetruje trichinoskopiou, nemá vyšetriť viac než 840 kusov mäsa denne, výnimočne môže vyšetriť až 1050 kusov mäsa denne.

II. Metóda umelého trávenia

1. Prístroje a materiál
1.1. nôž na odber vzoriek,
1.2. malé očíslované kontajnery s uzávermi na uskladnenie vzoriek, ak je potrebné na opakovanie vyšetrení,
1.3. termostat,
1.4. 2- až 3-litrový sklenený lievik so stojanom, prípojná gumová hadica, svorky na stlačenie hadice,
1.5. sitko z umelej hmoty (s priemerom približne 18 cm a s otvormi približne 1 mm),
1.6. gáza,
1.7. malá kónická skúmavka,
1.8. podložné hodinové sklíčko,
1.9. mlynček na mäso,
1.10. stereomikroskop (zväčšenie 14- až 40-krát) s vhodným svetelným zdrojom,
1.11. tráviaca tekutina pripravená takto: 10 g pepsínu (80 E/g FIP: Féderation internationale de pharmacie), 5 ml HCl (najmenej 37 %-ná) a doplnené do jedného litra vodou z vodovodu.
2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat, odoberie sa vzorka o hmotnosti najmenej 20 g z bránicového piliera v mieste prechodu do šľachovitej časti,
2.2. ak chýbajú bránicové piliere, odoberie sa vzorka o hmotnosti najmenej 20 g z rebrovej časti alebo zo sternálnej časti bránice, alebo zo svaloviny jazyka, alebo zo žuvacieho svalu, alebo z brušných svalov,
2.3. ak ide o kúsky mäsa, odoberie sa vzorka kostrového svalstva o hmotnosti najmenej 20 g, ktorá obsahuje málo tuku, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.
3. Metóda
3.1. na vyšetrenie skupinovej vzorky z 10 ošípaných sa pripraví 10 g vzorka z každej jednotlivej 20 g vzorky. Zostávajúcich 10 g sa uchová pre dodatočné vyšetrenie jednotlivej vzorky, ak to bude potrebné,

3.2. 10 vzoriek, každá o hmotnosti 10 g, sa spojí do skupinovej vzorky. Tá sa pomelie na mäsovom mlynčeku (s otvormi 2 mm) a voľne sa umiestni do sitka, ktoré je vystlané vrstvou gázy. Potom sa sitko umiestni do lievika, ktorý je spojený dlhou gumovou hadicou s malou kónickou skúmavkou. Lievik sa naplní z okraja tráviacou tekutinou, kým nie je materiál na analýzu kompletne pokrytý. Pomer materiálu na analýzu a tráviacej tekutiny musí byť približne 1 : 20 až 1 : 30,
3.3. po 18 až 20 hodinách inkubácie pri 37 až 39 C sa malá kónická skúmavka odpojí a odstráni. Po opatrnom odstránení supernatantu sa sediment prítomný na hrote skúmavky pozorne spláchne do misky. Potom sa vyšetrí na prítomnosť trichinel stereomikroskopom pri 20- až 40-násobnom zväčšení,
3.4. v prípade pozitívneho alebo dubiózneho výsledku vyšetrenia skupinovej vzorky sa jednotlivo vyšetria zvyšné jednotlivé vzorky po pridaní ďalších 20 g od každej ošípanej alebo v prípade kusov mäsa, po pridaní 20 g odobratých z každého kusa podľa bodu 2.

III. Metóda umelého trávenia skupinových vzoriek

1. Prístroje a materiál
1.1. nôž a pinzety na odber vzoriek,
1.2. mlynček na mäso s otvormi o priemere 2 až 3 mm,
1.3. 3-litrová Erlenmeyerova banka s gumovou alebo vatovou zátkou,
1.4. kónický deliaci lievik s objemom 2000 ml,
1.5. stojan so základňou v tvare A s dĺžkou približne 28 cm, s tyčou 80 cm,
1.6. kruh o priemere približne 10 až 11 cm, ktorý možno pripevniť na stojan,
1.7. držiak s plochými svorkami (23 x 40 mm), ktorý sa môže pripojiť k stojanu pomocou dvojitej spojovacej skrutky,
1.8. sitko (veľkosť otvorov 177 mikrónov) s vonkajším priemerom 11 cm so sieťkovým dnom z mosadze alebo nerezu,
1.9. lievik s vnútorným priemerom nie menej ako 12 cm,
1.10. 100 ml sklenené odmerné valce,
1.11. stereomikroskop (zväčšenie 15- až 40-krát) s vhodným svetelným zdrojom alebo trichinoskop s horizontálnym stolíkom pre kompresor s vhodným svetelným zdrojom,
1.12. pri použití trichinoskopu sa používa miska na stanovenie počtu lariev, ktorú možno opísať takto: miska na stanovenie počtu lariev je zhotovená z akrylových doštičiek o hrúbke 3 mm takto:

a) dno misky má rozmer 180 x 40 mm a je rozdelené na štvorce,
b) bočné strany majú rozmer 230 x 20 mm,
c) čelné strany majú rozmer 40 x 20 mm; dno misky a čelné strany misky sú vložené medzi bočné strany, a tak vytvoria misku s dvoma malými rúčkami na oboch stranách; horná strana dna má byť 7 až 9mmnad základovým rámom, ktorý je vytvorený stranami a čelami; jednotlivé časti sú zlepené lepidlom vhodným pre daný materiál,

1.13. Petriho misky o priemere 9 mm (pri použití stereomikroskopu), na spodnej časti so štvorcami 10 x 10 mm na vyšetrovanie, ktoré sú vyznačené ostrým predmetom,
1.14. 10-litrové kontajnery, ktoré sa využívajú, ak sa používa dekontaminácia, ako metodické ošetrenie prístroja a na zvyškovú tráviacu tekutinu v prípade pozitívnych výsledkov,
1.15. koncentrovaná kyselina chlorovodíková (37 %-ná),
1.16. pepsín s aktivitou : 1 : 10 000 (US national formulary) čo zodpovedá 2 000 FID (Féderation Internationale de Pharmacie),
1.17. podnosy, na ktorých možno uchovávať 50 vzoriek, každá z nich o hmotnosti 2 g,
1.18. váhy s presnosťou 0,1 g.

2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat, odoberie sa vzorka o hmotnosti približne 2 g z bránicového piliera z miesta prechodu do šľachovitej časti,
2.2. ak chýbajú bránicové piliere odoberie sa vzorka o rovnakej hmotnosti z rebrovej časti sternálnej časti bránice alebo zo svaloviny jazyka, alebo zo žuvacieho svalu, alebo z brušných svalov,
2.3. ak ide o kusy mäsa, odoberie sa vzorka kostrového svalstva o hmotnosti približne 2 g, ktorá obsahuje málo tuku, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.

3. Metóda skupinová vzorka (100 individuálnych vzoriek súčasne)
3.1. z každej zo 100 individuálnych vzoriek získaných od ošípaných sa odoberie približne 1 g vzorky. Táto hromadná vzorka sa naraz pomelie v mäsovom mlynčeku,
3.2. pomleté mäso sa vloží do Erlenmeyerovej banky spolu s 7 g pepsínu, približne 2 l vody z vodovodu zahriatej na 40 až 41 oC a 25 ml koncentrovanej kyseliny chlorovodíkovej; zmes sa pretrepáva až do rozpustenia pepsínu,
3.3. pH roztoku má byť okolo 1,5 až 2,
3.4. na účely natrávenia sa Erlenmeyerova banka inkubuje pri 40 až 41 oC približne štyri hodiny. Banka sa počas inkubácie pravidelne pretrepáva najmenej dvakrát za hodinu,
3.5. natrávený roztok sa prefiltruje cez sitko do kužeľovitého dvojlitrového deliaceho lievika a nechá odstáť v pokoji približne jednu hodinu,
3.6. celkový objem približne 45 ml sa vypustí do odmerného valca a rozdelí do troch Petriho misiek, na dnách ktorých sú vyznačené štvorce, 15 ml do každej misky,
3.7. každá z Petriho misiek sa starostlivo vyšetrí na prítomnosť lariev trichinel pod stereomikroskopom,
3.8. ak sa používa miska na stanovenie počtu lariev, objem 45 ml sa rozdelí do dvoch misiek na stanovenie počtu lariev a vyšetrí

sa pod trichinoskopom,
3.9. larvy sa javia ako identifikovateľné organizmy v usadenine a často, ak je voda vlažná, možno sledovať zvinovacie a rozvinovacie pohyby špirály ,
3.10. natrávený roztok sa musí vyšetriť, akonáhle je hotový; za žiadnych okolností sa vyšetrenie nesmie odložiť na nasledujúci deň,
3.11. ak je natrávený roztok nezreteľný alebo ak sa nevyšetrí do 30 minút po príprave, musí sa vyčistiť takto: konečná vzorka 45 ml sa vyleje do odmerného valca a nechá sa odstát 10 minút, potom sa odsaje 30 ml supernatantu a zvyšných 15 ml sa doplní do objemu 45 ml vodou z vodovodu; po ďalšom usadení po dobu 10 minút sa odsaje 30 ml supernatantu a zvyšných 15 ml sa naleje do Petriho misky alebo do misky na stanovenie počtu lariev; odmerný valec sa premyje 10 ml vody z vodovodu a tá sa pridá k vzorke v Petriho miske alebo v miske na stanovenie počtu lariev.

4. Metóda skupinová vzorka (menej ako 100 individuálnych vzoriek)
4.1. najviac15 individuálnych vzoriek možno pridať do skupinovej vzorky pozostávajúcej zo 100 vzoriek a vyšetriť spolu s týmito vzorkami; ak sa vyšetruje viac než 15 vzoriek a menej ako 100, objem tráviacej tekutiny bude
úmerne redukovaný.

5. Ak ide o dubiózny alebo pozitívny výsledok vyšetrenia skupinovej vzorky, musí sa odobrať ďalších 20 g vzorky od každej ošípanej podľa bodu 2. 20 g vzorky z piatich ošípaných sa spojí do jednej vzorky a sa vyšetrí sa uvedenou metódou. Týmto spôsobom vyšetria vzorky 20 skupín po päť ošípaných. Ak sa v skupinovej vzorke z piatich ošípaných zistí Trichinella spp., odoberú sa ďalšie vzorky o hmotnosti 20 g od jednotlivých ošípaných zo skupiny a každá sa vyšetrí samostatne podľa uvedenej metódy.

IV. Metóda mechanicky podporovaného trávenia skupinovej vzorky/sedimentačná technika
1. Prístroje a chemikálie
1.1. nôž alebo nožničky na krájanie vzoriek,
1.2. podnosy s 50-timi vyznačenými štvorcami, kde na každom štvorci možno uchovávať vzorku mäsa o hmotnosti približne 2 g,
1.3. Stomacher lab blender 3500 thermo model,
1.4. plastové vrecká vhodné pre Stomacher lab blender,
1.5. kužeľovité deliace lieviky o objeme 2 litre vybavené najlepšie teflónovými bezpečnostnými zátkami,
1.6. stojany, kruhy a upínače,
1.7. sitá s veľkosťou otvorov 177 mikrónov, vonkajším priemerom11cmso sieťkovým dnom z nehrdzavejúcej ocele,
1.8. lieviky s vnútorným priemerom nie menej ako12 cm na upevnenie sít,
1.9. 100 ml sklenené valce,
1.10. 25 ml dávkovač,
1.11. kadičky s objemom 3 l,
1.12. lyžička alebo sklenená tyčinka na miešanie tráviacej tekutiny v kadičke,
1.13. plastová injekčná striekačka a hadička na odsávanie,
1.14. odmerná lyžička na 6 g,
1.15. teplomer s presnosťou 0,5 C s rozsahom 1 až 100 C,
1.16. vibrátor, napr. elektrická miešačka s odstrániteľnou hlavou,
1.17. relé, ktoré môže zapínať a vypínať v minútových intervaloch,
1.18. trichinoskop s horizontálnym stolíkom alebo streomikroskop s vhodným zdrojom svetla,
1.19. miska na stanovenie počtu lariev (ak sa používa trichinoskop), miska na stanovenie počtu lariev je vyrobená z 3 mm hrubých akrylových dosiek takto:

a) dno misky má rozmer 180 x 40 mm a je rozdelené na štvorce,
b) bočné strany majú rozmer 230 x 20 mm,
c) čelné strany misky majú rozmer 40 x 20 mm; dno misky a čelné strany misky sú vložené medzi bočné strany a vytvoria tak dve malé rúčky na oboch stranách; horná strana dna má byť 7 až 9 mm nad základovým rámom, ktorý je vytvorený stranami a čelami. Jednotlivé časti sú zlepené lepidlom vhodným pre daný materiál, 1.20. Petriho misky s priemerom 9 cm (pre stereomikroskop) na spodnej časti so štvorcami 10 x 10 mm na vyšetrovanie, ktoré sú vyznačené ostrým predmetom,
1.21. 17,5 %-ný roztok kyseliny chlorovodíkovej,
1.22. pepsín, aktivita pepsínu: 1 : 10 000 (USNational Formulary), ktorá zodpovedá 1 . 12 500 BP (British Pharmacopoeia) a ktorá zodpovedá 2 000 FIP (Féderation internationale de pharmacie),
1.23. 10-litrové kontajnery, ktoré sa využívajú, ak sa používa dekontaminácia, ako metodické ošetrenie prístroja a na zvyškovú tráviacu tekutinu v prípade pozitívnych výsledkov,
1.24. váhy s presnosťou 0,1 g.

2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat, odoberie sa vzorka o hmotnosti približne 2 g z bránicového piliera z miesta prechodu do šľachovitej časti,
2.2. ak chýbajú bránicové piliere, odoberie sa vzorka o rovnakej hmotnosti z rebrovej časti alebo zo sternálnej časti bránice, alebo zo žuvacieho svalu, alebo z brušných svalov, alebo z jazykového svalu,
2.3. ak ide o kusy mäsa, odoberie sa vzorka kostrového svalstva o hmotnosti približne 2 g, ktorá obsahuje málo tuku, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.

3. Postup trávenia skupinová vzorka (100 individuálnych vzoriek súčasne)
3.1. do Stomachera lab blender 3500 sa vložia dvojité plastové vrecká a regulátor teploty sa nastaví na 40 41 C,
3.2. do vnútorného plastového vrecka sa vleje jeden a pol litra vody o teplote 32 35 C a voda sa zohreje na teplotu 40 41 C,
3.3. do vody v Stomacheri sa pridá 25 ml 17,5 %-nej kyseliny chlorovodíkovej,
3.4. potom sa pridá 100 vzoriek, každá o hmotnosti približne 1 g (pri 25 až 30 C), ktoré boli odobraté podľa bodu 2,
3.5. nakoniec sa pridá 6 g pepsínu. Uvedený postup pridávania sa má prísne dodržiavať, aby sa predišlo rozkladu pepsínu,
3.6. potom sa Stomacher nechá 25 minút spracovávať obsah sáčku,
3.7. potom sa plastové vrecko vyberie zo Stomachera a natrávený roztok sa prefiltruje cez sitko do 3-litrovej kadičky,
3.8. plastové vrecko sa vymyje približne 100 ml vody, ktorá sa potom použije na opláchnutie sitka a nakoniec sa pridá do filtrátu v kadičke,
3.9. k skupinovej vzorke zo 100 vzoriek možno pridať najviac 15 vzoriek a možno ich vyšetriť spolu s týmito vzorkami.

4. Postup trávenia skupinová vzorka (menej ako 100 individuálnych vzoriek)
4.1. do Stomachera lab blender 3500 sa vložia dvojité plastové vrecká a regulátor teploty sa nastaví na 40 41 C,
4.2. zmiešaním jeden a pol litra vody a 25 ml 17,5 %-nej kyseliny chlorovodíkovej sa pripraví tráviaci roztok, pridá sa 6 g pepsínu a celé sa mieša pri teplote 40 až 41 C; uvedený postup pridávania sa má prísne dodržiavať, aby sa predišlo rozkladu pepsínu,
4.3. z tráviaceho roztoku sa odmeria objem zodpovedajúci 15 ml/g vzorky (napr. pre 30 vzoriek je potrebný objem 30 x 15 ml alebo 450 ml) a naleje sa do vnútorného plastového vrecka spolu so vzorkami, každá o hmotnosti približne 1 g (pri 25 až 30 C), ktoré boli odobraté podľa bodu 2,
4.4. do vonkajšieho vrecka sa naleje voda o teplote približne 41 C, celkový objem vreciek má byť jeden a pol litra,
4.5. potom sa Stomacher nechá 25 minút spracovávať obsah vrecka,
4.6. potom sa plastové vrecko vyberie zo Stomachera a natrávený roztok sa prefiltruje cez sitko do 3-litrovej kadičky,
4.7. plastové vrecko sa vymyje približne 100 ml vody, ktorá sa potom použije na opláchnutie sitka a nakoniec sa pridá do filtrátu v kadičke.
5. Získavanie lariev sedimentáciou
5.1. do tráviaceho roztoku sa pridá ľad (300 až 400 g ľadových vločiek, šupinového ľadu alebo rozdrveného ľadu), čím sa zvýši jeho objem na 2 litre. Tráviaci roztok sa potom mieša, až kým sa ľad nerozpustí. V prípade menších skupinových vzoriek (pozri bod 4) je potrebné zodpovedajúcim spôsobom zredukovať množstvo ľadu,
5.2. vychladený tráviaci roztok sa prenesie do 2-litrového deliaceho lievika, ktorý je vybavený vibrátorom na zvláštnej svorke,
5.3. sedimentácia trvá 30 minút, pričom sa lievikom prerušovane vibruje, t. j. za minútou vibrácie nasleduje jedna minúta prestávky,
5.4. po 30 minútach sa rýchlo vypustí 60 ml vzorky sedimentu do 100 ml odmerného valca (lievik sa po použití vypláchne roztokom detergentu),
5.5. 60 ml vzorky sa nechá stáť 10 minút, potom sa odsaje supernatant a ponechá sa objem 15 ml, ktorý sa vyšetrí na prítomnosť lariev,
5.6. na odsatie sa môže použiť jednorazová plastová injekčná striekačka. Dĺžka striekačky má byť taká, aby 15 ml zostalo v odmernom valci, keď okraj injekčnej striekačky spočíva na okraji valca,
5.7. zvyšných 15 ml sa vyleje do misky na stanovenie počtu lariev alebo do dvoch Petriho misiek a vyšetrí sa pomocou trichinoskopu alebo stereomikroskopu,
5.8. natrávený roztok sa má vyšetriť čo najskôr. Za žiadnych okolností sa vyšetrenie nemá odložiť na nasledujúci deň,
5.9. ak je natrávený roztok nezreteľný alebo ak sa nevyšetrí do 30 minút po príprave, musí sa vyčistiť takto: finálna vzorka 60 ml sa vyleje do odmerného valca a nechá sa odstáť 10 minút, potom sa odsaje 45 ml supernatantu a zvyšných 15 ml sa doplní do objemu 45 ml vodou z vodovodu; po ďalšom usadení po dobu 10 minút sa odsaje 30 ml supernatantu a zvyšných 15 ml sa naleje do Petriho misky alebo do misky na stanovenie počtu lariev; odmerný valec sa premyje 10 ml vody z vodovodu a pridá sa k vzorke v Petriho miske alebo v miske na stanovenie počtu lariev.

6. Ak nastane dubiózny alebo pozitívny výsledok vyšetrenia skupinovej vzorky, musí sa odobrať ďalších 20 g vzorky od každej ošípanej podľa bodu 2. 20 g vzorky z piatich ošípaných sa spojí do jednej vzorky, ktorá sa vyšetrí uvedenou metódou. Týmto spôsobom vyšetria vzorky 20 skupín po päť ošípaných. Ak sa v skupinovej vzorke z piatich ošípaných zistí Trichinella spp., odoberú sa ďalšie vzorky o hmotnosti 20 g od jednotlivých ošípaných zo skupiny a každá sa vyšetrí samostatne podľa uvedenej metódy.

V. Metóda mechanicky podporovaného trávenia skupinovej vzorky/technika izolácie lariev na filtri
1. Prístroje a chemikálie ako v metóde IV.1 a takéto dodatočné vybavenie:
1.1. 1-litrový Gelmanov lievik s držiakom na filter (priemer 45 mm),
1.2. filtrové kotúče, ktoré sa skladajú z kruhového sita z nehrdzavejúcej ocele s otvormi 35 mikrónov (priemer kotúča má byť 45 mm), dvoch gumových krúžkov s hrúbkou 1 mm (vonkajší priemer má byť 45 mm a vnútorný priemer má byť 38 mm); kruhové sitko, ktoré sa umiestni medzi dva gumové krúžky a pripevní sa k nim vhodným dvojzložkovým lepidlom,
1.3. Erlenmeyerova banka s objemom 3 litre vybavená bočnou trubicou na odsávanie,
1.4. filtračná pumpa,
1.5. plastové vrecká s objemom najmenej 80 ml,
1.6. zariadenie na uzatváranie plastových vreciek,
1.7. reniláza, aktivita 1 : 150 000 soxhletových jednotiek na gram.

2. Odber vzoriek pozri metódu IV. 2.

3. Postup trávenia
3.1. skupinová vzorka (100 vzoriek súčasne) pozri metódu IV. 3,
3.2. skupinová vzorka (menej než 100 vzoriek) pozri metódu IV. 4.

4. Získavanie lariev filtráciou
4.1. do tráviaceho roztoku sa pridá ľad (300 až 400 g ľadových vločiek, šupinového ľadu alebo rozdrveného ľadu), čím sa zvýši objem na 2 litre; v prípade menších skupinových vzoriek je potrebné zodpovedajúcim spôsobom zredukovať množstvo ľadu,
4.2. tráviaci roztok sa potom mieša, až kým sa ľad neroztopí; vychladený tráviaci roztok sa nechá stáť najmenej tri minúty, aby sa larvy stočili do špirál,
4.3. na Erlenmeyerovu banku spojenú s filtračnou pumpou sa upevní Gelmanov lievik vybavený držiakom na filter a filtračným kruhom,
4.4. tráviaci roztok sa naleje do Gelmanovho lievika a prefiltruje sa; ku koncu filtrácie sa môže pomôcť prechodu trá viaceho roztoku cez filter filtračnou pumpou; odsávanie sa zastaví pred tým, ako filter ostane suchý, t. j. keď v lieviku ostane 2 až 5 ml kvapaliny,
4.5. keď sa odfiltruje všetok tráviaci roztok, filračný kruh sa odstráni a umiestni do plastového vrecka s objemom 80 ml spolu s 15 až 20 ml roztoku renilázy; roztok renilázy sa pripraví pridaním 2 g renilázy do 100 ml vody z vodovodu,
4.6. plastové vrecko sa dvakrát uzatvorí a umiestni do Stomachera medzi vnútorné a vonkajšie vrecko,
4.7. vrecko sa nechá spracovávať v Stomacheri tri minúty, napr. pokiaľ sa pracuje s skupinovou alebo individuálnou vzorkou,
4.8. po troch minútach sa plastové vrecko spolu s filtračným kruhom a roztokom renilázy odstráni zo Stomachera a otvorí nožničkami. Tekutý obsah sa vyleje do misky na stanovenie počtu lariev alebo do Petriho misiek; vrecko sa vymyje 5 až 10 ml vody, ktorá sa potom pridá do misky na stanovenie počtu lariev pri vyšetrovaní trichinoskopom alebo do Petriho misky pri vyšetrovaní stereomikroskopom,
4.9. natrávené roztoky sa vyšetria ihneď, ako sú hotové. Za žiadnych okolností sa vyšetrenie nemá odložiť na nasledujúci deň.

Poznámka: Filtračný kruh sa nesmie použiť, ak nie je úplne čistý. Nečisté kruhy sa nesmú nechať vysušiť. Filtračné kruhy možno vyčistiť tak, že sa nechajú v roztoku renilázy celú noc. Pred použitím sa umyjú v čerstvom roztoku renilázy v Stomacheri.

5. Ak nastane dubiózny alebo pozitívny výsledok vyšetrenia skupinovej vzorky, musí sa odobrať ďalších 20 g vzorky od každej ošípanej podľa bodu 2. 20 g vzorky z piatich ošípaných sa spojí do jednej vzorky, ktorá sa vyšetrí uvedenou metódou. Týmto spôsobom vyšetria vzorky 20 skupín po päť ošípaných. Ak sa v skupinovej vzorke z piatich ošípaných zistí Trichinella spp., odoberú sa ďalšie vzorky o hmotnosti 20 g od jednotlivých ošípaných zo skupiny a každá sa vyšetrí samostatne podľa uvedenej metódy.

VI. Metóda magnetického miešania pri trávení skupinových vzoriek

1. Prístroje a chemikálie
1.1. nôž a pinzety na rezanie vzoriek,
1.2. podnosy s 50-timi vyznačenými štvorcami, kde na každom štvorci možno uchovávať vzorku mäsa o hmotnosti približne 2 g,
1.3. mixér Moulinette,
1.4. magnetické miešačky s termostaticky kontrolovanou vyhrievacou platňou a miešacími tyčinkami potiahnutými teflónom o dĺžke približne 5 cm,
1.5. kužeľovité deliace lieviky o objeme 2 l,
1.6. stojany, kruhy, upínače,
1.7. sitá s veľkosťou otvorov 177 mikrónov, vonkajším priemerom11cmso sieťkovým dnom z nehrdzavejúcej ocele,
1.8. lieviky s vnútorným priemerom najmenej 12 cm na upevnenie sít,
1.9. kadička s objemom 3 l,
1.10. odmerné valce s objemom približne 50 ml alebo centrifugačné skúmavky,
1.11. trichinoskop s horizontálnym stolíkom alebo stereomikroskop s vhodným zdrojom svetla,
1.12. miska na stanovenie počtu lariev (ak sa používa trichinoskop), miska na stanovenie počtu lariev je vyrobená z 3 mm hrubých akrylových dosiek takto:

a) dno misky má rozmer 180 x 40 mm a je rozdelené na štvorce,
b) bočné strany majú rozmer 230 x 20 mm,
c) čelné strany misky majú rozmer 40 x 20 mm; dno misky a čelné strany misky sú vložené medzi bočné strany a vytvoria tak dve malé rúčky na oboch stranách; horná strana dna má byť 7 až 9 mm nad základovým rámom, ktorý je vytvorený stranami a čelami. Jednotlivé časti sú zlepené lepidlom vhodným pre daný materiál,

1.13. Petriho misky s priemerom 9 cm (pre streomikroskop) na spodnej časti so štvorcami 10 x 10mmna vyšetrovanie, ktoré sú vyznačené ostrým predmetom,
1.14. hliníková fólia,
1.15. 25 %-ná kyselina chlorovodíková,
1.16. pepsín, aktivita pepsínu: 1 : 10 000 (USNational Formulare), ktorá zodpovedá 1 . 12 500 BP (British Pharmacopoeia) a ktorá zodpovedá 2 000 FIP (Féderation internationale de pharmacie),
1.17. voda z vodovodu zahriata na 46 až 48 C,

1.18. 10-litrové kontajnery, ktoré sa využívajú, ak sa používa dekontaminácia, ako metodické ošetrenie prístroja a na zvyškovú tráviacu tekutinu v prípade pozitívnych výsledkov,
1.19. váhy s presnosťou 0,1 g.

2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat, odoberie sa vzorka o hmotnosti približne 2 g z bránicového piliera z miesta prechodu do šľachovitej časti,
2.2. ak chýbajú bránicové piliere odoberie sa vzorka o rovnakej hmotnosti z rebrovej časti alebo zo sternálnej časti bránice, alebo zo žuvacieho svalu, alebo z brušných svalov,
2.3. ak ide o kusy mäsa, odoberie sa vzorka kostrového svalstva o hmotnosti približne 2 g, ktorá obsahuje málo tuku, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.

3. Metóda skupinovej vzorky (100 individuálnych vzoriek súčasne)
3.1. z individuálnych vzoriek sa odoberie100 vzoriek, každá o hmotnosti približne 1 g podľa bodu 2 a pomelie sa na mixéri Moulinette; mlynček má byť v činnosti tri až štyrikrát, vždy približne jednu sekundu,
3.2. rozsekané mäso sa prenesie do 3-litrovej kadičky a posype sa 10 g pepsínu; do kadičky sa vylejú 2 litre vody z vodovodu zohriatej na 46 až 48 C spolu s 16 ml kyseliny chlorovodíkovej,
3.3. vložka na mletie mixéra Moulinette sa opakovane ponorí do tráviaceho roztoku v kadičke, aby sa odstránilo mäso, ktoré je na nej nalepené,
3.4. do kadičky sa vloží miešacia tyč a kadička sa pokryje hliníkovou fóliou,
3.5. kadička sa umiestni na predhriatu platňu magnetickej miešačky a začne sa proces miešania; pred začatím miešania sa magnetická miešačka nastaví tak, aby sa počas miešania udržiavala konštantná teplota 44 až 46 C; tráviaci roztok má počas miešania rotovať dostatočne vysokou rýchlosťou, aby sa vytvorilo hlboké vírenie bez špliechania,
3.6. tráviaci roztok sa mieša 30 minút, potom sa miešačka vypne a tráviaci roztok sa vyleje cez sitko do sedimentačného lievika,
3.7. tráviaci roztok sa nechá odstáť v lieviku 30 minút,
3.8. po 30 minútach sa 40 ml vzorky z tráviaceho roztoku vypustí do odmerného valca alebo centrifugačnej skúmavky,
3.9. 40 ml vzorky sa nechá odstáť 10 minút a potom sa z nej odsaje 30 ml supernatantu, ponechá sa 10 ml objem,
3.10. zvyšných 10 ml vzorky sedimentu sa vyleje do misky na stanovenie počtu lariev alebo Petriho misky,
3.11. potom sa valec alebo centrifugačná skúmavka opláchne približne 10 ml vody z vodovodu, ktorá sa pridá ku vzorke v miske na stanovenie počtu lariev alebo v Petriho miske; následne sa vzorka vyšetrí trichinoskopom alebo stereomikroskopom,
3.12. natrávený roztok sa vyšetrí ihneď, ako je hotový. Za žiadnych okolností sa vyšetrenie nemá odložiť na nasledujúci deň,
3.13. ak sa natrávený roztok nevyšetrí do 30 minút po príprave, musí sa vyčistiť nasledovným postupom: ginálna vzorka približne 40 ml sa vyleje do odmerného valca a nechá sa odstáť 10 minút, potom sa 30 ml supernatantu odstráni a ponechá sa objem 10 ml. Tento objem sa doplní na 40 ml vodou z vodovodu; po ďalšom usadení po dobu 10 minút sa odsaje 30 ml supernatantu a ponechá sa objem 10 ml na vyšetrenie v Petriho miske alebo v miske na stanovenie počtu lariev; odmerný valec sa premyje 10 ml vody z vodovodu a pridá sa k vzorke v Petriho miske alebo v miske na stanovenie počtu lariev,
3.14. ak sa počas vyšetrenia sediment javí nejasný, vzorka sa musí vyliať do odmerného valca a doplniť na objem 40 ml vodou z vodovodu a pokračuje sa uvedeným postupom.

4. Metóda skupinovej vzorky (menej než 100 individuálnych vzoriek súčasne)
Ak je potrebné, pridá sa najviac 15 vzoriek, každá o hmotnosti 1 g k skupinovej vzorke, ktorá pozostáva zo 100 individuálnych vzoriek a vyšetria sa spolu s týmito vzorkami podľa bodu 3. Viac ako 15 vzoriek sa musí vyšetriť ako úplná skupinová vzorka. Pre skupinovú vzorku do 50 individuálnych vzoriek sa tráviaci roztok redukuje na 1 liter.

5. Ak nastane pozitívny alebo dubiózny výsledok vyšetrenia skupinovej vzorky, musí sa odobrať ďalších 20 g vzorky od každej ošípanej podľa bodu 2. 20 g vzorky z piatich ošípaných sa spojí do jednej vzorky, ktorá sa vyšetrí uvedenou metódou. Týmto spôsobom vyšetria vzorky 20-tich skupín po päť ošípaných. Ak sa v skupinovej vzorke z piatich ošípaných zistí Trichinella spp., odoberú sa ďalšie vzorky o hmotnosti 20 g od jednotlivých ošípaných zo skupiny a každá sa vyšetrí samostatne podľa uvedenej metódy.

VII. Automatická tráviaca metóda pre skupinové vzorky do 35g
1. Prístroje a chemikálie
1.1. nôž a pinzety na rezanie vzoriek,
1.2. podnosy s 50-timi vyznačenými štvorcami, kde na každom štvorci možno uchovávať vzorku mäsa o hmotnosti približne 2 g,
1.3. homogenizátor Trichomatic 35 s filtračnou vložkou,
1.4. roztok kyseliny chlorovodíkovej 8,5 < 0,5 hmotnostných %,
1.5. priesvitné polykarbónové filtre s priemerom 50 mm a veľkosťou pórov 14 mikrónov,
1.6. pepsín, aktivita pepsínu: 1 : 10000 (USNational Formulary), ktorá zodpovedá 1. 12 500 BP (British Pharmacopoeia) a ktorá zodpovedá 2 000 FIP (Féderation internationale de pharmacie),
1.7. váhy s presnosťou 0,1 g,
1.8. pinzeta s plochými koncami,
1.9. mikroskopovacie sklíčka dlhé najmenej 5 cm alebo Petriho misky o priemere najmenej 5 cm na spodnej časti so štvorcami 10 x 10 mm na vyšetrovanie, ktoré sú vyznačené ostrým predmetom,
1.10. stereomikroskop s transmitovaným svetlom (zväčšenie 15- až 60-krát) alebo trichinoskop s horizontálnym stolíkom,
1.11. kontajner na zhromažďovanie odpadových kvapalín,

1.12. 10-litrové kontajnery používané na dekontamináciu prístroja a pre zvyškový tráviaci roztok v prípade pozitívnych výsledkov.
2. Odber vzoriek
2.1. ak ide o celé telá zvierat, odoberie sa vzorka o hmotnosti približne 2 g z bránicového piliera z miesta prechodu do šľachovitej časti,
2.2. ak chýbajú bránicové piliere, odoberie sa vzorka o rovnakej hmotnosti z rebrovej časti alebo zo sternálnej časti bránice, alebo zo žuvacieho svalu, alebo z brušných svalov,
2.3. ak ide o kusy mäsa, odoberie sa vzorka kostrového svalstva o hmotnosti približne 2 g, ktorá obsahuje málo tuku, ak je to možné, tak z blízkosti kostí alebo šliach.
3. Postup trávenia
3.1. k homogenizátoru s filtračnou vložkou sa pripojí odpadová rúrka, ktorá sa vloží do kontajnera na odpad,
3.2. po zapnutí homogenizátora sa začne ohrev,
3.3. pred začatím ohrevu sa otvorí a opäť zatvorí spodný ventil umiestnený pod reakčnou komorou,
3.4. pridá sa najviac 35 vzoriek, každá o hmotnosti 1 g (pri 25 až 30 C), ktoré boli odobraté z každej individuálnej vzorky podľa bodu 2; treba sa presvedčiť, či sa odstránili väčšie kusy šliach, pretože môžu upchať membránový filter,
3.5. do kvapalinovej komory, ktorá je pripojená k miešaciemu zariadeniu, sa naleje voda (približne 400 ml),
3.6. do menšej pripojenej komory na kvapalinu sa vleje približne 30 ml kyseliny chlorovodíkovej (8,5 %-nej),
3.7. membránový filter sa umiestni pod hrubý filter v držiaku filtra s filtračnou vložkou,
3.8. nakoniec sa pridá 7 g pepsínu; postup pridávania pepsínu sa musí prísne dodržať, aby sa predišlo rozkladu pepsínu,
3.9. vrchnáky na reakčnej komore a komore pre kvapaliny sa uzatvoria,
3.10. určiť čas trávenia; krátky čas trávenia (5 minút) pre vzorky z ošípaných v bežnom jatočnom veku a predĺžený čas trávenia (8 minút) pre ostatné vzorky,
3.11. po aktivácii štartovacieho tlačidla na miešacom zariadení sa začne automatické dávkovanie a trávenie s následnou filtráciou bude automaticky pokračovať. Po 10 až 13 minútach je proces úplný a automaticky sa zastaví,
3.12. kryt reakčnej komory sa otvorí a prekontroluje sa, či je komora prázdna; ak je v komore pena alebo zvyšky tráviaceho roztoku, zopakuje sa postup podľa bodu 7.

4. Získavanie lariev
4.1. držiak filtra sa rozmontuje,
4.2. membránový filter sa vyšetrí pomocou mikroskopu alebo trichinoskopu.
5. Čistenie zariadenia
5.1. v prípade pozitívneho výsledku sa reakčná komora homogenizátora naplní do dvoch tretín vriacou vodou; voda z vodovodu sa naleje do pripojenej komory na kvapalinu, kým sa nezakryje nižší hladinový senzor, potom sa vykoná automatický čistiaci program; držiak filtra sa dekontaminuje spolu so zvyšným zariadením, napr. pôsobením formalínu,
5.2. po dennej práci treba naplniť komoru v miešacom zariadení vodou a vykonať štandardný program.

6. Použitie membránových filtrov
Každý polykarbonátový membránový filter sa smie použiť najviac päťkrát. Medzi každým použitím sa musí filter otočiť. Okrem toho treba filter po každom použití prekontrolovať, či nie je poškodený, pretože potom nie je vhodný na ďalšie použitie.

7. Metóda, ktorá sa použije pri neúplnom natrávení, keď nie je možná filtrácia
Ak sa vykonáva automatický proces v homogenizátore podľa bodu 3, kryt reakčnej komory sa otvorí a prekontroluje sa, či je v komore pena alebo zvyšky roztoku. V takom prípade sa postupuje takto:
7.1. uzavrie sa spodný ventil na reakčnej komore,
7.2. odmontuje sa držiak filtra a membránový filter sa prenesie na podložné sklíčko alebo Petriho misku,
7.3. do držiaka na filter sa vloží nový membránový filter a držiak filtra sa namontuje,
7.4. komora v homogenizátore sa naplní vodou, až kým sa vodou nezakryje nižší hladinový senzor,
7.5. vykoná sa automatický čistiaci program,
7.6. po skončení čistiaceho programu sa otvorí vrchnák na reakčnej komore a skontrolujú sa zvyšky kvapaliny,
7.7. ak je komora prázdna, rozmontuje sa držiak filtra a membránový filter sa prenesie pinzetou na podložné sklíčko alebo do Petriho misky,
7.8. dva membránové filtre sa vyšetria podľa bodu 4; ak sa filtre nemôžu vyšetriť, zopakuje sa celý proces trávenia s predĺženým časom trávenia podľa bodu 3.
8. Ak nastane pozitívny alebo dubiózny výsledok pri skupinovej vzorke, odoberie sa ďalších 20 g vzorky z každej ošípanej podľa bodu 2 a tieto sa musia vyšetriť jednotlivo podľa uvedenej metódy.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh

Príloha č. 3 knariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
OZNAČOVANIE MÄSA, KTORÉ BOLO VYŠETRENÉ NA TRICHINELY
1. Za označenie mäsa sa zodpovedá úradný veterinárny lekár. Na tento účel musí mať v držaní a uchovávať

a) nástroje určené na označovanie, ktoré môže odovzdať odborne spôsobilým osobám (ďalej len veterinárny technik), a to v čase označovania a iba na čas potrebný na tento účel,

b) štítky uvedené v bode 5; tieto štítky môže odovzdať veterinárnemu technikovi v čase, keďmajú byť použité a len potrebnom počte.

2. Značka musí byť okrúhla s priemerom 2,5 cm. Na značke musí byť uvedená táto informácia s dokonale čitateľnými písmenami:

a) smerom k stredu veľké písmeno T s ramenami o dĺžke 1 cm a šírke 0,2 cm,
b) pod písmenom T jedna z týchto skupín začiatočných písmen: CEE, EEG, EWG, EOF, EEC alebo (Zmluva o pristúpení Accession Treaty) ETY alebo EHS, ak ide o Slovenskú republiku; tieto písmená musia byť vysoké 0,4 cm.

3. Celé telá zvierat musia byť označené farebnou alebo vypaľovacou pečiatkou na vnútornej strane stehien a v súlade s bodom 2.

4. Hlavy musia byť označené farebnou alebo vypaľovacou pečiatkou so značkou, ktorá spĺňa požiadavky bodu 2. S výnimkou dielov mäsa vyňatých zo zdravotného označovania podľa osobitného predpisu1) diely mäsa získané v rozrábkarniach z tiel 2) označených v súlade s ustanovenými požiadavkami, ak nie sú opatrené značkou, musia byť pred upevnením zdravotnej značky označené v súlade s bodom 2. Visačka uvedená v osobitnom predpise3) musí byť v súlade s podmienkami uvedenými v bode 6.

5. Označenie možno vykonať tiež pomocou okrúhlej visačky. Táto visačka, ktorá sa pripevní na každý kus alebo telo zvieraťa a nesmie byť znovupoužiteľná, musí byť vyrobená z odolných materiálov a musí spĺňať všetky hygienické požiadavky. Na plakete pečiatky musí byť táto informácia s dokonale čitateľnými písmenami:

a) smerom k stredu veľké písmeno T ,
b) pod písmenom T jedna z týchto skupín začiatočných písmen: CEE, EEG, EWG, EOF, EEC alebo (Zmluva o pristúpení Accession Treaty) ETY alebo EHS, ak ide o Slovenskú republiku. Tieto písmená musia byť vysoké 0,2 cm.

6. Visačka uvedená v osobitnom predpise musí mať okrem zdravotnej značky jasne čitateľnú značku rovnakú so značkou stanovenou v bode 2.

1) § 10 ods. 9 zákona č. 488/2002 Z. z.
2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o zdravotných požiadavkách na produkciu a uvádzanie na trh čerstvého mäsa, príloha
č. 1 časť K bod 7.1., 7.2.
3) § 2 písm. d) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z.

Príloha č. 4 knariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
PREHLIADKA A ZMRAZOVANIE KONSKÉHO MÄSA
1. Prehliadka konského mäsa sa vykonáva tráviacou metódou uvedenou v prílohe č. 2 s týmito modifikáciami:
1.1. zo svaloviny jazyka alebo žuvacieho svalu sa odoberú vzorky o hmotnosti najmenej 10 g, ak chýba jazyk alebo žuvacie svaly, odoberie sa vzorka rovnakej veľkosti z bránicového piliera v mieste prechodu svalovej časti na šľachovitú časť; sval musí byť čistý, bez spojivového tkaniva a tuku,
1.2. ak sa použije umelé trávenie skupinových vzoriek podľa prílohy č. 2 bodov III až VII, na prehliadku trávením sa použije vzorka o hmotnosti 5 g; na každé trávenie celková hmotnosť vyšetrovaného svalu nesmie prekročiť 100 g pri metódach podľa prílohy č. 2 bodov III, IV, V a VI alebo 35 g pre metódu podľa prílohy č. 2 bodu VII,
1.3. v prípade pozitívneho výsledku sa musí odobrať vzorka o hmotnosti 10 g na ďalšie nasledujúce nezávislé vyšetrenie.

2. Ak sa devitalizuje trichinela v konskom mäse zmrazovaním, konské mäso musí byť ošetrené zmrazením v súlade s jednou z metód, ktoré sú uvedené v prílohe č. 5.

Príloha č. 5 k nariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
ZMRAZOVANIE MÄSA
Metóda č. 1
1. Mäso prijaté v už zmrazenom stave musí byť udržiavané v tomto stave.
2. Technické vybavenie a dodávka energie mraziarenskej miestnosti musia byť také, aby zabezpečili, aby sa rýchlo dosiahla a udržala vo všetkých častiach miestnosti a mäsa teplota uvedená v bode 6.
3. Izolujúci obal sa musí pred zmrazovaním odstrániť okrem mäsa, ktoré už všade dosiahlo vnútornú teplotu (bod 6), keď je prijaté do mraziarenskej miestnosti.
4. Zásielky v zmrazovacej miestnosti sa musia udržiavať oddelene a pod zámkom.
5. Musí byť zaznamenaný dátum a čas, keď bola každá zásielka prijatá do mraziarenskej miestnosti.
6. Teplota v mraziarenskej miestnosti musí byť najmenej 25 C. Musí sa merať kalibrovaným termoelektrickým prístrojom a nepretržite zaznamenávať. Nesmie sa merať priamo v prúde studeného vzduchu. Prístroje sa musia držať po zámkom. Záznamy musia obsahovať príslušné poradové čísla z registra o inšpekcii mäsa pri jeho dovoze a dátum a čas začiatku a dokončenia mrazenia a musia sa uchovávať jeden rok po vyhotovení.
7. Mäso o priemere alebo o hrúbke do 25 cm sa musí zmrazovať najmenej 240 hodín nepretržite a mäso o priemere alebo hrúbke medzi 25 a 50 cm sa musí zmrazovať najmenej 480 hodín nepretržite. Tento postup zmrazovania sa nesmie použiť pri mäse, ktoré má väčší priemer alebo hrúbku. Čas zmrazovania sa počíta od bodu, keď je v mraziarenskej miestnosti dosiahnutá teplota

opísaná v bode 6.

Metóda č. 2

Musia byť splnené všeobecné ustanovenia metódy č. 1 bodov 1 až 5 a tieto kombinácie času a teploty:

1. mäso o priemere alebo hrúbke do 15 cm musí byť zmrazené podľa jednej z týchto kombinácií času a teploty:
1.1. 20 dní pri 15 C,
1.2. 10 dní pri 23 C,
1.3. 6 dní pri 29 C,

2. mäso o priemere alebo hrúbke medzi 15 cm a 50 cm musí byť zmrazené podľa jednej z nasledujúcich kombinácií času a teploty:
2.1. 30 dní pri 15 C,
2.2. 20 dní pri 25 C,
2.3. 12 dní pri 29 C,

3. teplota v mraziarenskej miestnosti nesmie byť vyššia ako zvolená inaktivačná teplota. Musí sa merať kalibrovaným termoelektrickým prístrojom a nepretržite zaznamenávať. Nesmie sa merať priamo v prúde studeného vzduchu.
Prístroje sa musia držať po zámkom. Záznamy musia obsahovať príslušné poradové čísla z registra o inšpekcii mäsa pri jeho dovoze a dátum a čas začiatku a ukončenia mrazenia a musia sa uchovávať jeden rok po vyhotovení.

Metóda č. 3

Kontrola teploty v strede kusov mäsa

1. musia sa použiť tieto kombinácie času a teploty, pri ktorých sa teplota kontroluje v strede kusov mäsa a sú splnené podmienky podľa bodov 2 až 6:
1.1. 106 hodín pri 18 C,
1.2. 82 hodín pri 21 C,
1.3. 63 hodín pri 23,5 C,
1.4. 48hodín pri 26 C,
1.5. 35 hodín pri 29 C,
1.6. 22 hodí pri 32 C,
1.7. 8hodín pri 35 C
1.8. pol hodiny pri 37 C,

2. Mäso prijaté v už zmrazenom stave musí byť udržiavané v tomto stave.

3. Zásielky v zmrazovacej miestnosti sa musia udržiavať oddelene a pod zámkom.

4. Musí byť zaznamenaný dátum a čas, keď je každá zásielka prijatá do mraziarenskej miestnosti.

5. Technické vybavenie a dodávka energie mraziarenskej miestnosti musia byť také, aby zabezpečili, aby sa teplota uvedená v bode 1 dosiahla rýchlo a udržala sa vo všetkých častiach miestnosti a mäsa.

6. Teplota sa má sa merať kalibrovaným termoelektrickým prístrojom a nepretržite zaznamenávať. Snímač teplomera sa musí umiestniť do stredu kalibrovaného kusa o veľkosti, ktorá nie je menšia ako najhrubší kus mäsa v zásielke, ktorá sa zmrazuje. Tento kalibrovaný kus mäsa sa umiestni na najmenej priaznivé miesto mraziarenskej miestnosti, ale nie do blízkosti chladiarenského zariadenia alebo nie priamo do prúdu studeného vzduchu.
Prístroje sa musia držať po zámkom. Záznamy musia obsahovať príslušné poradové čísla z registra o inšpekcii mäsa pri jeho dovoze a dátum a čas začiatku a dokončenia mrazenia a musia sa uchovávať jeden rok po vyhotovení.

Príloha č. 6 k nariadeniu vlády č. 285/2003 Z. z.
Časť A
Podmienky pre schválenie laboratórií na zisťovanie trichinel (Trichinella spiralis)
1. Laboratóriá na zisťovanie trichinel musia byť umiestnené v blízkosti bitúnkov pre ošípané a ak prevádzkareň nemá ešte zariadenia, ktoré spĺňajú iné požiadavky tohto nariadenia, musí mať k dispozícii aspoň tieto zariadenia:

a) uzamykateľnú miestnosť primerane vybavenú na prípravu vzoriek, jej steny musia byť hladké a musia mať umývateľný svetlý obklad alebo náter do výšky 2 metre. Prípravná miestnosť musí byť zariadená na každú metódu, ktorá sa použije na vyšetrenie,
b) vhodne vybavenú uzamykateľnú vyšetrovaciu miestnosť, ktorú možno zatemniť, ak sa vyšetrenie vykonáva trichinoskopom,
c) zariadenie, ktoré zabezpečuje primeranú ventiláciu, a ak treba, klimatizačné zariadenie, ktoré zabezpečí, že teplota v miestnosti nepresiahne +25 C,
d) dostatočné prirodzené alebo umelé osvetlenie, ktoré nepozmeňuje farby, priame slnečné svetlo musí byť vylúčené,

e) v prípravnej miestnosti musí byť dostatočné vybavenie na čistenie a dezinfekciu rúk,
f) prípadne chladničky na skladovanie vzoriek mäsa,
g) umyváreň na čistenie a dezinfekciu vyšetrovacieho zariadenia (napr. kontajnerov na vzorky, kompresorov, nožov a nožničiek) a
ga) s vodotesnou podlahovou krytinou, ktorá je odolná voči hnilobe a je ľahko čistiteľná a dezinfikovateľná,
gb) s hladkými stenami, ktoré majú do výšky najmenej 2 metre umývateľný a svetlý obklad alebo náter,
h) šatne, umývadlá a oddychové miestnosti a splachovacie záchody,
i) umývadlá s tečúcou horúcou a studenou vodou vybavené čistiacimi a dezinfekčnými prostriedkami a jednorazovými uterákmi,
j) vodotesné nehrdzavejúce kontajnery s hermeticky uzatvárateľnými vrchnákmi na zber vzoriek po vyšetrení a zhotovené tak, aby sa zabránilo neoprávnenému odstráneniu obsahu,
k) dostatočné zásobovanie horúcou a studenou pitnou vodou,
l) zariadenie na odstraňovanie odpadovej vody, ktoré spĺňa podmienky schvaľovanie alebo povoľovanie bitúnkov,
m) vhodné zariadenie na ochranu proti škodcom (hmyz, hlodavce a pod.)

2. Ustanovenia bodu 1 písm. a) až g) sa nemusia použiť, ak sa používajú metódy uvedené v bodoch II., III., IV., V., VI. prílohy č. 2 za predpokladu, že laboratóriá sú vybavené veľkou, vhodnou olovenou výlevkou.

Časť B
Požiadavky na zamestnancov, priestory, zariadenie a prístroje
v laboratóriách na zisťovanie trichinel
Od zamestnancov, priestorov, vybavenia a zariadenia sa vyžaduje absolútna čistota:

a) zamestnanci musia nosiť čisté pracovné odevy a umývať si ruky niekoľkokrát počas pracovnej doby a po každej prestávke,
b) do laboratórií na zisťovanie trichinel nesmie vstúpiť žiadne zviera,
c) používané zariadenia a prístroje sa musia udržiavať čisté a v dobrom stave; musia byť dôkladne vyčistené a vydezinfikované niekoľkokrát počas a na konci pracovného dňa,
d) na všetky účely sa musí používať pitná voda,
e) na zdravotný stav zamestnancov, ktorí odoberajú vzorky mäsa na vyšetrenie v Slovenskej republike, sa vzťahujú požiadavky podľa osobitného predpisu,1)
f) vzorky mäsa, ktoré sú sa vyžadujú na vyšetrenie, musia byť odobraté ihneď po zabití a bez meškania vyšetrené v laboratóriu na zisťovanie trichinel bitúnku; tieto vyšetrenia sú zakázané mimo bitúnku, v ktorom bolo zviera zabité,
g) aby sa predišlo únave a jej následkom, inšpekční zamestnanci musia mať počas pracovnej doby krátke prestávky.

Časť C
Požiadavky na trichinoskopy
Konštrukcia a typ trichinoskopu musia spĺňať tieto minimálne kritériá:

a) jednoduché ovládanie,
b) vysoká intenzita svetla a najmä
ba) presné výsledky musia byť dosiahnuteľné dokonca v miestnosti, ktorá nie je úplne tmavá,
bb) ako zdroj svetla sa musí použiť 100 W (12 v) projekčná žiarovka,
c) vhodné zväčšenie, a to:
ca) normálne pracovné zväčšenie: 50-násobné,
cb) 80- až 100-násobné zväčšenie pre presnejšie vyhodnotenie predmetov, ktoré nie sú jasne identifikovateľné pri normálnom pracovnom zväčšení,
d) rozlišovacia schopnosť pri každom zväčšení sa musí získať jasný obraz dobre definovaných farieb,
e) prepínací mechanizmus každá zmena zväčšenia musí byť sprevádzaná automatickým nastavením jasnosti obrazu,
f) zvýšenie kontrastu a najmä
fa) kondenzátor musí byť vybavený irisovou clonou, ktorá umožňuje zvýšenie kontrastu na dôkladné vyšetrenie zložitých prípadov,
fb) irisová clona musí byť ľahko ovládateľná (napríklad. ovládacou pákou na trichinoskope),
g) ľahké zaostrovanie, a to:
ga) rýchle zaostrenie pomocou nastavovacieho krúžku,
gb) presné zaostrenie pomocou ovládacej páky,
h) regulácia napätia, tak aby sa mohla nastavená potrebná jasnosť,
i) jednosmerný pohyb kompresora automatický mechanizmus blokovania musí zabezpečiť posun kompresora iba jedným smerom, aby sa zabránilo neúmyselnému posunu,
j) voľný pohľad na projekčnú obrazovku,
k) projekčná obrazovka
ka) o priemere najmenej 54 cm,
kb) schopnosť vysokej reflexie,
kc) trvanlivá,
kd) môže sa rozmontovať,
ke) ľahko čistiteľná.

1) Príloha č. 2 časť E bod 7 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 281/2003 Z. z. o požiadavkách v záujme ochrany zdravia ľudí pri produkcii a uvádzaní čerstvého mäsa na trh.